

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Gesto: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI,
ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši
in najbolj
priljubljen
slovenski
list v
Združenih
Državah
Ameriških.

STEV. (No.) 37

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 22. FEBRUARJA — THURSDAY, FEBRUARY 22, 1934

LETNIK (VOL.) XLIII

Nasprotuje si izjave nazijev - Načrti proti zločinstvu

NAZIJSKA VLADA SE URADNO ZAVZEMA ZA NEDOTAKLJIVOST AVSTRIJSKIH MEJ, STRANKA KOT TAKA PA ISTOČASNO GROZI AVSTRIJI. — V TRSTU IZSLEDILI ODDELEK NAZIJEV. — MUSOLINI NA DELU.

DVANAJST PREDLOGOV

Stavil jih kongresu vrhovni pravnik, da se z njimi pospeši zatiranje zločinstva.

Washington, D. C. — Vrhovni federalni pravnik Cummings je v ponedeljek apeliral na kongres, naj sprejme 12 novih zakske predlogov, ki bi imeli namen, znatno omejiti razširjanje in delovanje zločinstva.

Prvi teh predlogov zahteva, da se naloži posebni davek na uvažanje in izdelovanje strelnega oružja in se postavi njega prodaja pod federalno kontrolo. Drugi predlog je naperjen proti tatvnam in se po njem proglaši za zločin po federalnih zakonih prevoz ukradenega blaga iz ene države v drugo v vrednosti nad \$1000. Dalje se postavi pred federalno justico tudi roparski napad na federalne banke. Poostrijaj se tudi takozvani Lindberghov zakon proti ugrabiteljem. Poseben predlog nudi zaščito skleniti spravo z naziji, in s tem pripomoči, da se doseže v Avstriji notranji mir. Kakor govorijo, se je Habicht privatno izrazil, da se bo nekaj strašnega zgidilo, ako bo Dollfuss prezrl ta njegov poziv. Iz krogov avstrijske vlade pa se čuje, da se Dollfuss na Habsburške besede ne bo oziral.

Vsebina Habichtovega govorja se ni objavila v Nemčiji v časopisih. Prepovedala je to vladu, in sicer ravno zaradi tega, ker tako nasprotuje istočasni vladni izjavni glede Avstrije.

Med tem se je pripetila še neka druga senzacija. Dočim je Italija nasprotna nazijem, se je pa istočasno odkrilo, da imajo svoje zatočišče avstrijski naziji v Italiji sami. V Trstu so oblasti izsledile oddelek te organizacije, obstoječe večinoma iz Avstrijev, ki so zbežali tja pred Dollfussovim preganjanjem. Aretirani so bili trije voditelji, dva Avstrija in en Nemec, in zaplenjena je bila množina orožja in večje število bomb.

Mussolini je vztrajno na delu, da zgraditi močen zid proti invaziji nemških nazijev v Avstrijo. V tem oziru je stopil v zvezo tudi z Ogrsko in poslal v torek tja svojega pomočnega zun. ministra, F. Suvicha. Namen tega obiska je, da se ustavnosti zveza med tremi državami, namreč Italijo, Avstrijo in Ogrsko, ki naj bi tvorila fašističen odpor proti nazijem.

RAZUMNA MAČKA

New York, N. Y. — Posadka parnika Pastores, ki je prispeval zadnje dni semkaj, pripoveduje zgodbijo o veliki ladjiski mački, ki je ljubljena cele posadko. Med vožnjom je parnik pristal v nekem pristanišču na Jamaiki, in tam je mačka ušla iz ladje. Mesec dni pozneje so se ustavili v nekem drugem pristanišču na Jamaiki in tedaj je mačka nepričakovano prišla nazaj. Napravila je pot 29 milj peš.

ZOBDOBOL UKINIL SODNO OBRAVNAVO

Chicago, Ill. — Komaj se je v ponedeljek pričela ponovna obravnavna proti dr. Alice Wynekoop, ki je obdolžana umora nad svojo snahnino, se je moral po par urah tudi že ukiniti. Eden zagovornikov oboženke je imel namreč zobobol in sodniki je zato odložil nadaljevanje obravnavne do torka zjutraj.

MRAZ V NEW YORKU

35,000 mož poklicanih za odmetavanje snega.

New York, N. Y. — Takega dneva, kakoršen je bil v torek, ne pomni to mesto že dolgo vrsto let. Siloviti sneženi viharji so dvigali skozi celo noč in v torek zjutraj je bilo mesto dobesedno zamenetno. Promet je bil skoraj popolnoma ustavljen. Mesto je moralo poslati na delo armado 35,000 delavcev, da so za silo admetali sneg in napravili ulice prehodne. Kjer pa so viharji odnesli sneg, je bilo pokrito vse s skorjo ledo. V ponedeljek zvener je namreč deževalo, temperatura je pa nato naglo padla, da je prišla v torek zjutraj na 9 stopinj nad ničlo.

UČITELJSTVO ZAHTEVA SVOJE

Benton, Ill. — V torek in v sredo so bile vse višje šole v okraju Williamson in Franklin zaprte. Učiteljstvo, kakih 300 po številu, se je namreč odpovedalo na pohod proti Springfieldu, da prisili tamkaj državno zakonodajno zbornico, da ukrene nekaj v izboljšanje njih finančnega položaja; plače niso dobili že več mesecov. Nagovarjali so tudi učiteljstvo nižjih šol, kakih 1000, naj se jim pri pohodu pridružijo.

NAZIJI POSPEŠUJEJO IGRANJE GOLFA

Berlin, Nemčija. — Po odredbi Hitlerjeve vlade ima državni športni nadzornik nalogu, da napravi iz golfa čim najbolj popularno igro v Nemčiji. Do zdaj se je sport ni posebno gojil; v celi državi ni več kakor 42 golf klubov, dočim jih ima Amerika skoraj 6000 in Anglija okrog 2000. Po novi odredbi se ima napraviti golf dostopen tudi za najnižje sloje ljudstva, in sicer s tem, da se bodo ustanovili novi klubi s čim najnižjo članarinovo. Država bo podpirala tudi narodne golfovske tekme, kakor tudi mednarodne.

ROJAK NA OPERACIJI

So. Chicago, Ill. — Nenadoma se je moral podvreveti nevarni operacijski dolgoletni naročnik Amerikanskega Slovence, rojak Mr. Lovrenc Samotorčan, in sicer v So. Chicago bolnici, kjer se še sedaj nahaja. Operacijo je srečno prestal in se mu počasi obrača na bolje, kar mu vsi želim iz srca.

ZA VIŠJE DOHODKE IZ PRODAJNEGA DAVKA

Indianapolis, Ind. — V tukajšnjem mestu se je vrnilo zborovanje davčnih uradnikov iz 19 držav, ki so sklenili, da se predloži kongresu resolucija glede učinkovitosti prodajnega davka. Mnogo držav ima že uveden ta davek, a pobirati ga smejo samo za blago, ki je bilo izdelano v domači državi. Ako je bilo blago poslano iz kake države, nimajo pravice računati nanj prodajnega davka. Po omenjeni resolucijski naj bi kongres sklenil zakon, da bi bilo državom dovoljeno, pobirati prodajni davek tudi iz meddržavnega prometa.

"OČE DOMOVINE"

Mož, kateremu se ima Amerika zahvaliti za svojo nedvadnost, ko je s tveganjem svojega življenja v družbi pesične hrabrib vojarjev podpisal takozvano Izjavo nedvadnosti in vodil ameriške revolucionarje v bojih proti Angležem, veliki George Washington, katerega rojstni dan praznuje Amerika danes.

NAZNANILO NAROČNIKOM

Ker bo zaradi narodnega praznika, Washingtonovega praznega dne, na naši tiskarni danes delo počivalo, naš list jutri, v petek, ne bo izšel.

KRIŽEM SVETA

Cork, Irška. — V tukajšnjem mestu ječi se štirje voditelji republikanske stranke stopolili v gladovno stavko. Takih slučajev se je v tej ječi pripetilo že več. Pred 14 leti je na takih stavki umrl tedanjí župan, ki so ga dali Angleži zapreti.

Sofia, Bolgarska. — Pri občinskih volitvah v Bolgariji, ki so se vrstile pred par dnevi, so doble vladne stranke večino, namreč 65 odstotkov. To se uradno poroča po rezultatih iz kahik 2000 občin.

Berlin, Nemčija. — Nemški skavti, ki so bili v zvezi z mednarodno skavtsko organizacijo, so razpuščeni po ukazu naziskega mladinskega voditelja, češ, da niso več potrebeni in da njih nalogo izvršuje v polni meri nazijska mladina.

New York, N. Y. — Aeroplán City of Los Angeles je v ponedeljek zadnjekrat vozil zračno pošto. Pri tem poletu je dosegel rekord, da je napravil pot iz Kalifornije v New York v krajšem času kakor kdajkoli prej kako trgovsko letalo, namreč v 13 urah.

RESNICA,

ki se ne da nikoli ovreči je, da brezversko časopisje nikjer in nikoli ne vodi ljudi v cerkev, ne v katoliška društva. Za versko pozivljene, za katoliška društva in vse, kar je katoliškega, agitira in dela propagando edino le katoliški časopis. Ko to vemo, zakaj se ne bi zanimali potem za katoliški časopis!?

Kaj smo res taki, da sami sebi nočemo dobro? Menda ja ne? Potem bi z nami ne bilo nekaj prav. — Ne, ne, saj nismo taki, zato pa vsi agitiramo ta mesec za razširjenje katoliškega lista "Amer. Slovenec"!

ARMADA POSTANE NAZISKA

Berlin, Nemčija. — Edinstvo med nemško armado in nazijsko Nemčijo bo v naprej javno razvidna. Kancler Hitler je namreč izdal ukaz, da mora vojaštvu odstraniti kokarde, ki jih je do zdaj nosilo na čepicah, in jih nadomestiti z nazijskim znakom. Srebreni znaki so določeni za armado, zlati pa za mornarico.

10 ŽENSK ZGORELO

Usoden požar v hiralnici.

Brookville, Pa. — Usodna požarna katastrofa se je pripetila v torek v zgodnjih juntrajih urah v tukajšnji hiralnici, Pennsylvania Memorial Home. Predno je kdo požar opazil, so plameli že objeli tolkišen del poslopja, da je bilo reševalno delo do skrajnosti oteženo. Dočim se je večina pacijentov rešila, je pa našlo žalostno smrt v plamenih deset žensk, ki so bile stare od 64 do 94 let, vse ali vdove, hčere ali sestrične veteranov iz civilne vojne.

VLADA BO ZGRADILA TOVARNO

Washington, D. C. — Veliko hrupa je vzbudil pretekli ponedeljek v senatu zakonski predlog, po katerem se naj bi v Reedsville, W. Va., zgradila na vladne stroške tovarna za pohištvo, ki bi stala okrog pol milijona dolarjev. Nasprotniki predloga so rohneli, da je ta načrt socijalističen in da se tem dela končrena privatni industriji. Predlog je končno vendar zmagal z malo večino 34 proti 28 glasovom in bo oddan v nadaljnji predst poslanski zbornici.

ZAKONODAJA RAZMOTRIVA O SVETOVNI RAZSTAVI

Springfield, Ill. — Prihodnjo sredo zvener bo v državni poslanski zbornici prišel v debato predlog, da se dovoljenje za svetovno razstavo, ki se ima poštiti v ljubljivem hlevu, kjer so poklali dva vola in več ovac. Ljudem se ni nič zgodilo. Da so bili volkovi hudo sestrani, se vidi po tem, ker so naskočili človeško bivališče kar o belem dnevu.

GANGSTER PRICEVAL PROTI TOVARIŠEM

Chicago, Ill. — Roger Touhy in njegova dva tovariša, ki stoje pred ponovno porotno obravnavo zaradi svoječasne ugrabitve bogatega špekulatorja Johna Factorja, so bili v ponedeljek kaj nemilo presenečeni, ko je nastopil kot priča njih bivši tovariš Isak Costner in izpovedal, da je bil on sam eden tiste družbe, ki je izvršila ugrabitve, ter je enako tudi obtožence obdolžil kot ugrabitelje. Costner je bil pred nekaj dnevi arretiran z drugim gangsterjem Touhyjeve skupine v Baltimore, Md., in oba sta bila prepeljana v Chicago. Kaj je napotilo Costnerja, da je pričal proti svojim bivšim tovarišem, se ne ve; bržkone je bil storil iz maščevanja, ker je dal Touhy od cele odkupnine, \$70,000, njemu samo nekaj nad \$2000.

Iz Jugoslavije.
TRAGIČNA NESREČA NA GORENJSKEM; UPOKOJENEGA GIMNAZIJSKEGA SLUGO VRTOVŠKA JE UBIL VLAK. — TRUME VOLKOV NAPADAJO ČLOVEŠKA BIVALIŠČA O BELEM DNEVU. — RAZNE NOVICE.

Usoden izlet

Skofja Loka, 3. februar. — Tučajnjo javnost je globoko pretresla vest o tragični smrti g. Vrtovška Alojzija, upokojenega gimnazijalnega sluge iz Kranja. Vrtovšek je napravil z večjo družbo v četrtek popoldne izlet v Žabnico. Izletniki so posledi do večera pri Kozincu, potem pa so jo mahnili proti postajališču, da se ujamejo zadnji vlak na Kranj. Nedaleč od postajice je privozil kmalu po 19. uri izletnikom nasproti tovorni vlak, ki se mu vsi hitro umaknili. Tudi g. Vrtovšek je skočil v stran pri tem pa je padel v sneg in tamkaj oblezl tik železniške proge, kar je imelo za posledico strašno nesrečo. Vlak je bil izredno dolg, imel je do 50 vagonov, česar Vrtovšek najbrž ni vedel. Ko je bilna namreč dobra polovica voz že mimo, se je moral nekaj gibanij. Naštraj je udarila stopnica vagona vanj in naslednji vozovi so potegnili nesrečnika s seboj in ga valjali ob progi kakih 15 korakov naprej. Mrtvega so pozneje njegovi prijatelji našli ob progi z rano na glavi. O hudi nesreči so bila obveščena še ponosni oblastva. Uradni zdravnik dr. Jagidija je odredil prevoz trupla v Kranj.

Volkovi napadli hišo

Kmetič Miloslav Pantovič ima svojo kočico pri vasi Oklada bližu Bijelega polja v Sandžaku. Njegova hiša pa je precej na samem. Ker je v južni Srbiji in Črnigori te dni zima precej huda, so ljudi začeli nadlegovati volkov.

Večji volčji trop je drzno napadel Pantovičevi hiši, ki je bližu gozda. Ker sta po tamkajšnji navadi hiši in hlev kar pod eno streho, so bili v nevarnosti ljudev in živila. Volkovom se je posrečilo udreti v hlev, kjer so poklali dva vola in več ovac. Ljudem se ni nič zgodilo. Da so bili volkovi hudo sestrani, se vidi po tem, ker so naskočili človeško bivališče kar o belem dnevu.

Zalostna slika bede. Sestre v sarajevskem nadškofijskem sirotišču so pred kratkim našle v temnem kotu hodnikov tri nezname male dekleice, vse v oblašči in tuje, oblečene samo v noči, že okoli polnoči vračajo revne cunje. Zavzele so se zanje, jih skopale in preoblekle ter jim dale jesti, ker so bile revice vse sestrandane. — Policija je potem ugotovila, da je oče teh nesrečnih otrok neki Stanko Frak, katerever je pred 14 dnevi umrla žena, sam pa živi v največji bedi in pomanjkanju. Ker so se mu otroci smilili, jih je peljal k sestram v sirotišče, da bodo tam vsaj jesti dobili. — Zalostna zgodboda ubogega očeta.

Napad. V Primskovem pri Kranju je bil napaden 48-letni posestnik Anton Štrekelj iz Spodnje Praproče. Neznani ponočnjaki so ga nevarno ranili z nožem po obravnavi.

Znal si je pomagati. Pred kratkim se je neke temeljne dekllice, vse v oblašči in tuje, oblečene samo v noči, že okoli polnoči vračajo revne cunje. Zavzele so se zanje, jih skopale in preoblekle ter jim dale jesti, ker so bile revice vse sestrandane. — Policija je potem ugotovila, da je oče teh nesrečnih otrok neki Stanko Frak, katerever je pred 14 dnevi umrla žena, sam pa živi v največji bedi in pomanjkanju. Ker so se mu otroci smilili, jih je peljal k sestram v sirotišče, da bodo tam lahko nastala velika nesreča. — Vršča so naznali sodišču, da bo drugič lahko pri temi delom.

"Kjer so na mizi brezverski ver

AMERIKANSKI SLOVENEC**Veliki in najstarejši slovenski****list v Ameriki.****Izdanovan leta 1891.****Izhaja vsak dan razen nedelj, pono-****tnikov in dnevnov po praznikih.****Izdaja in tisk:****EDINOST PUBLISHING CO.****Naslov uredništva in uprave:****1849 W. Cermak Rd., Chicago****Telfon: CANAL 5544****Naročnina:****Za celo leto \$5.00 For one year \$5.00****Za pol leta \$2.50 For half a year \$2.50****Za četrt leta \$1.50 For three months \$1.50****Za Chicago, Kanado in Evropo:****Za celo leto \$6.00 For one year \$6.00****Za pol leta \$3.00 For half a year \$3.00****Za četrt leta \$1.75 For three months \$1.75****Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlanji na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega določnega. — Na dopise brez podpisa se ne oziroma. — Rokopisov uredništvo ne vraca.****Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.****George Washington**

Danes, dne 22. februarja, slavimo v Združenih državah rojstni dan prvega predsednika te dežele, George Washingtona. Ime tega velikega iskrenega ameriškega državnika je zapisano na prvi strani zgodovine te velike zemlje.

George Washington se je narodil na petek, dne 22. februarja 1732 v Westmoreland County, država Virginia. Bil je pravnuk Johna Washingtona, Angleža, ki se je priselil iz Anglike v tedanje kolonije leta 1657. Njegov oče je bil Augustine Washington, imovit farmar, najstarejši sin druge generacije Washingtonovega rodu v tej zemlji. Ko je izdelal osnovno šolo, je začel študirati računstvo in pozneje zemljemerstvo, katere študije je izdelal iz knjig sam. V starosti 19 let je bil imenovan za generalnega adjutanta virgininske milice. Kot častnik je hitro napredoval. Bil je v več bojih s francoskimi kolonjskimi četami in se povsod odlikoval. Ko je izbruhnila vojska za nedovolnost Združenih držav proti Angliji, je bil soglasno izbran za vrhovnega poveljnika ameriških čet. V teh bojih, ki so trajali skoraj nad osem let, se je izkazal za velikega junaka. Marsikdo drugi bi najbrže omagal v takih okolišinah, kakor se je nahajjal Washington s svojo vojsko. Washingtonova jeklenja volja je vzdržala in končno zmagala. Tej jekleni volji se ima zahvaliti še danes vsak Amerikanec za samostojnost in svobodo te velike svobodne zemlje.

Po slavni zmagi, ki je osvobodila za vedno to deželo izpod angleškega jarma, so naredni zastopniki, ki so kovali zvezno ustavo skoraj dve leti, dne 30. aprila 1789 izvolili George Washingtona prvim predsednikom tedanjih Združenih držav in ga takoj tudi ustoličili. Ob koncu njegovega prvega termina je hotel podati resignacijo, a ga je ljudski pritisik ohranil na predsedniškem stolu še naslednja štiri leta. Leta 1796 pa je klub vsemu prigovarjanju, da bi ostal še nadalje predsednik, odločeno odklonil kandidaturo in se je umaknil v privatno življenje. Ta Washingtonova odločnost, da ni hotel predsedovati že več, kakor samo dva termina, je dobila tradicijenem značaj, katerega se je držal doslej še vsak predsednik Združenih držav, ki je, ne več kakor dva termina za vsakega predsednika.

George Washington je umrl na svojem domu v Mt. Vernon dne 14. decembra 1799. Njegov privaten tajnik piše v svojih spominih, da si je Washington tih pred smrтjo sam tipal žilo, rekoč: "Trdo je moje umiranje, toda ne bojim se umrijeti." — Kmalu zatem je za vedno zaspal. Narod je žaloval po vseh delih tedanjih Združenih držav in o njem so rekali: "Prvi je bil v miru, prvi v vojni in prvi v sričih vseh deželanov!"

To je kratka povestnica o prvem predsedniku Združenih držav. Njegovo junta je bilo veliko in temu velikemu ne-sobičemu junata in ljubzni do domovine gre zasluga, da je ameriški narod dosegel prostost in dobit priliko za tak velikanski gospodarski razvoj, kakor ga je dosegel tekom zadnjih 150 let.

Slava velikemu ameriškemu junaku George Washingtonu! Slava prvemu predsedniku Združenih držav!

Radi pravijo, da je kritik zgrešen pesnik. Toda prav vsi smo za ta ali oni verz zgrešeni. Umetnik je zgrešen beg, mordrijan je zgrešen svetnik, učenjak zgrešen čarownik, mistik štiri sinove in tri hčere, ki so

zgrešen seraf, in ženska je najbrž zgrešen moški. — Papini.

Če si razum ne podvrže sile, se zgodi nasprotno. Tega bi se morali zavedati, ko tožimo nad gospodstvom pesti.

Duševna revščina je oborožena s pestjo.

Vsa filozofija o človeku in življenju je samo človeška.

LEPA PRIREDITEV**Sheboygan, Wis.**

Težko smo čakali 11. februarja za naše dobre starše in druge župljane vprizorili igro "Hajdi, hči planin". Iznenadili sta nas v nedeljo zvečer, ko ste se v tako velikem številu zbrali v cerkveni dvorani in tako pazljivo sledili dolgi, nad dve urami trajajoči igri. Vedeli smo, da vas nismo dolgočasili, ker ste nas ves čas tako mirno poslušali.

Med navzočimi smo pogrešali nekoga — našega č. g. župnika, ki so bolni v bolnišnici. Dobro vemo, kako nas imajo radi, zato nam je bilo prav žal, da jih ni bilo med nami. Mi otroci vsaki dan prav pridno molimo za nje, ker so se toliko let trudili med nami in toliko storili za nas in našo naselbino.

Pomagajte nam se drugi, da bomo preje uslišani in da se kmalu zdvari povrnje med nas. Hvaležnost in ljubezen to zahetava.

V imenu vseh soigralcev se vsem udeležencem najlepše zahvaljuje "Hajdi"

Ančka Zor.**SMRTNA KOSA IN DRUGE VESTI Z ZAPADA****Enumclaw, Wash.**

Poročati moram žalostno vest, da smo položili k večnemu početku rojakinjo in sosedstro Frančiško Pirc, in sicer dne 14. jan. Umrla je omenjena dne 9. jan. v Bremertonu, Wash., tam je namreč začasno bivala pri svojih otrocih. Pokojna je bila ena prvih naseljencev tukaj in imela tudi svojo domačijo v Enumclaw. Soprogata svojega in brata ima že pokopana na tukajšnjem pokopališču v Krajin, zato je tudi sama že zelela biti pokopana poleg njenega. Spadala je k podpornemu društvu J.D.P. št. 32 KSKJ., odkar so bile tudi ženske sprejete v Jedenoto. Zato se je članstvo omenjene društva korporativno udeležilo njenega pogreba s svojo društveno zastavo in ji zapelo pri odprttem grobu dve žalostinki: jednotino, katero je zložil hvalevredni urednik Glasila Mr. Ivan Zupan, "Blagor mu, ki se spočije", in pa "Vigred se povrne spet". Njene pogrebe se je poleg omenjenih udeležilo veliko število priateljev in znancev, ki so jo vsi radi imeli. — Pokojna je bila doma od Novega mesta na Dolenjskem in zapušča tukaj

vse obrede, ki so za tako oheč potrebeni. Ko je bilo vse pripravljeno, smo šli po Mr. in Mrs. Potočnik, češ, da naj pridejo, da bomo imeli v tej dvorani sejo radi tega, ker nam je zgorpel naš Dom. Komaj sta stopila v dvorano, so jima nasproti že zaorili živijo klici v pozdrav in svatba se je pričela. Zaigrala je godba Martina Kaitnarja in Petra Križmanca in zgodilo se je, da so Mr. Potočniku ukradli njegovo nevesto, pa je moral drugo kupovati, dokler ni svoje nazaj dobil. Mrs. Bizjak jima je lepo častitala in jima obenem podala krasen šopek cvetlic v imenu nico.

Medtem, ko se je Tarzan nahajjal v mučenem položaju pred pošastnim tigrom, se je na zrakoplov dogodilo marsikaj, ki je kazalo in govorilo častnikom in ostalem moštvu na zrakoplovu, da so v resnicu odkrili nov svet v notranjosti zemeljske obale Pellucida. Vsi so spali najmanj kakih deset ur, ali najih ure niso kazale pravega časa. Zunaj je bil prav tak dan, kakor prejšnji dan.

Na Pelluciderju pa ni bilo nikdar teme, ker solnce je svetilo vedno na enem in istem kraju. Bil je to drugačen svet, kakor na zemlji. Tu ni bilo zvezd, ne lune, ampak vedno enaka svetloba. Gridley, ki je zvedel, da je Tarzan odšel v gozd, le z golo sulico in lokom se ranjil na bal, ker ga je poznal in si je mislil, da bo v stanu odditi vsak napad, ker ga je poznal iz džungle. Ni pa tako mislil kapitan.

Kapitan je opazoval pri vodi, kamor je prišel piti veliki tiger in je to omenil. Gridley je rekel: "Tarzan se tiga ne boji." — "Že prav, toda ta je bil tako velik, da jaz bi šel z kanonom nani in ne samo s puško." Potem nadaljuje: "Videl sem medvede, velike, kakor pri nas največji bik in koliko jih je bilo. Videl sem jih prihajati in odhajati nazaj v gozd. Bili so to strašni veliki.

društveni čarterji, a najbolj je vseh zbranih, v imenu društva prizadeto društvo JDP. št. 32 je pa podarila šopek cvetlic de-KSKJ., ker sta zgoreli obe zaklica Mary Čekada, za njo jistav. Društvena zastava, katera je izročila košarico cvetja, je društvo dobilo iz stare dobroj lepe in ponos društva. Najzadnje smo s to zastavo spremljali k zadnjemu počitku že omenjeno sosedstvo Frančiško Pirc, zato nam bo tudi omenjeno pogrebni dan postal za vedno v spominu. Če vse to premislimo, kako je mogel ogenj nastati, ne moremo drugače reči, kakor da je bila to samo osveta.

Da pa ne bom poročala samo žalostne stvari, naj še omenim, da smo imeli lep suprajz party na Mr. in Mrs. Frank Potočnik iz Cumberland, Wash. Obra sta mislila, da bosta kar lepo na skrivaj praznovala. Pa imata preveč priateljev in tako smo jih fajn iznenadili 20. jan. Gotovo, da je bilo težko, ker nam je ravno poprepj zogrela dvorana, kjer bi se imela vršiti prireditve, zlasti je bilo to neprijetno za kuharice, ki so imele za vse skrbeti. Niso bili to nikakšni spasi. Pa so se zbrali fantje, dva Franceljna in en Janez, ki so se napotili, da preskrbi drugo dvorano, kar je šlo že bolj težko, pa se je nazadnje le posrečilo, da so dobili eno bližu Cumberland. Druga smola je bila, ko ni bilo nikjer kakega Ribenčana, ki bi nam hitro naprek loncev in druge posode. Tudi iz te zagate smo si pomagali. Zopet sta bila Peter in William Rihtar, ki sta igrala vlogo lončarja, kakor tisti Ribenčan, ki je peljal lonec na Ptujsko goro na semenj. Končno je bilo vse urejeno, le še svate in starešino je bilo treba poiskati, ki smo jih pa tudi dobili, da je bila potem gorenjska ohčet, katero smo hoteli našima slavljenicima v čast prireditve, popolna. Dobili smo ženino in nevesto, starešino, družice in vse druge svate, ki so potrebljene za oheč. To vam je bilo smeha, ko je bilo vse skupaj. Nevesta je bila Mrs. Felicijan, ženina Mr. Logarja, drug pa družica Mrs. Polajnar in Mrs. Rudolf Pečnik, potem Miss Mary Pečnik in Miss Polajnar, Mrs. Terlep in Mrs. Čekado, Sylvia Pečnik je nosila cvetlice, Mr. Mihelič je bil starešina, Mrs. Mihelič pa starešinja, ki je nosila na glavi velik kločar. Mr. Javornik Rudolf je pa opravil vse obrede, ki so za tako oheč potrebeni. Ko je bilo vse pripravljeno, smo šli po Mr. in Mrs. Potočnik, češ, da naj pridejo, da bomo imeli v tej dvorani sejo radi tega, ker nam je zgorpel naš Dom. Komaj sta stopila v dvorano, so jima nasproti že zaorili živijo klici v pozdrav in svatba se je pričela. Zaigrala je godba Martina Kaitnarja in Petra Križmanca in zgodilo se je, da so Mr. Potočniku ukradli njegovo nevesto, pa je moral drugo kupovati, dokler ni svoje nazaj dobil. Mrs. Bizjak jima je lepo častitala in jima obenem podala krasen šopek cvetlic v imenu nico.

Poročevalc.
PODGANA OBGRIZLA OTROKA
Chicago, Ill. — Pred svojim domom na 3402 Walnut St. se je na cesti igral preteklo nedeljo z več drugimi otroki šestletni Wm. J. Salzer. Na cesti se pojavi podgana, katero prično otroci preganjati. Zbegana podgana zbeži in se skrije v dečkovem hlačnico in mu zleže pod obleko do vrata. Ko jo je otrok skušal vreči od sebe, ga je dvakrat nevarno ugriznila, da je moral biti odpeljan v bolnico.

POGLEJTE NA DATUM POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!
Ako je poleg Vašega imena številka 2-34, je to znamenje, da se je vam iztekel naročniški. Pri pošiljanju naročnine se poslužite spodnjega kupljuna. Obnovite naročnino čimprej, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

Težak odgovor. — Kdaj mi vrneš denar, ki sem ti ga posodil?

— Dragi priatelj, ti si kakor moj vnuk, ki tudi vedno sili vame s tolikimi vprašanji, da na nje ne morem odgovoriti.

Razlika v nazorih

— Zakaj si pa v gimnaziji padel? — vpraša oče sina.

— Zaradi razlike v nazorih. Jaz sem trdil, da je bila pečnica vojna pred perzijsko, profesor je pa trdil nasprotno.

Ni ga vzgjal. — Neko je umrli 83letnemu staremu 60letnemu sinu. Pa je prišel k žaljujočemu očetu sosed in mu dejal: Vi diš, priatelj, saj sem ti vedno pravil, da tega fanta ne bo vzgjal do konca.

Razlika. — Heč, Štefan: Papa, povej mi no, da je razlika med definitivnim in provizoričnim uradnikom?

— Definitiven uradnik se predvaja skozi trdo življenje definitivno, provizoričen pa samo provizorično.

Dober svet. — Gospod doktor, grozen nahod imam. Kaj naj storim?

— Priporočam vam storiti to, kar je storil maršal Radecsky.

— Kaj je delal?

— Kaj je delal? Hm . . . vsekovkal se je.

Preveč ve. — Erna noči nisar več vedeti o svojem dosedanjem ženini.

— Nedvomno ve o njem že preveč.

Izgovor. — Gospa: Zakaj prosijočite, ko se vam vidi, da ste pijani?

Berač: Ljuba gospa, veste, če sem trezen, me je pa sram prosi.

Pičtem obraz. — A.: Ali misliš, da mi bo Janez posodil denar na moj pošteni obraz?

B.: Morda. Svetoval bi ti pa, da potisneš klobuk precej globoko na obraz.

Težave v zakonskem življenu. — Ne vem, zakaj se vedno govori o težavah v zakonskem življenu. Če nastane prepričevanje mož klobuk in gre z doma.

— Res je, to ni nič težkega.

— Kaj pa je potem takem težko?

— Vrniti se.

Otroci med seboj. — Mati: Juleček, kaj si pa storil Mihcu, da tako joka?

— Nič, mamica. Izkopal sem mu v pesku jamicu, zdaj pa tuli, da je ne more vzeći domov.</

KDO BO ZMAGAL?

Današnje poročilo je zadnje pred zaključkom sedanje kampanje. Kdo bo zmagal v tej kampanji? To vprašanje se pojavlja na ustnicah vseh čitateljev tega lista. Vsakega kolikor toliko zanima ta kampanja. Nekatere zanimivosti in tekmovanje te kampanje, druge, da vidijo, koliko je še zavednost katoliških Slovencev do njihovega katoliškega tiska. Da, vse to bo pokazal zaključek te kampanje.

Vodstvo lista "Amer. Slovenec" danes poslednjič apelira na vse zavedne prijatelje in somišljene katol. lista, da naj te preostale dneve ta kampanje posvetijo vse svoje moči agitaciji za "Amer. Slovenca". Pokažite vsi, kolikor vas je, svojo katoliško zavednost in pridobite listu čim več novih naročnikov. Kolikor bolj boste raztegnili krog cirkulacije katoliškemu dnevniku, toliko širše bo postalo tudi polje za vse naša katoliške ideje, za naša katoliška društva, za naše slovenske katoliške župnije in vse naše organizacije. Zavedajmo se te dni vsi tega in storimo vsak kar moremo za povzročitev katoliškega dnevnika med nam.

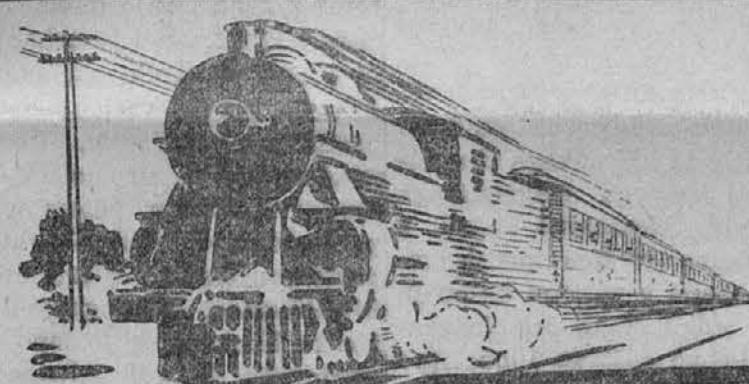
Katoliški Slovenci, pokažimo te dni svojo moč. Po našem zanimanju za katoliški tisk nas bodo spoznali in začutili našo moč tudi nasprotniki. Zato naprej vsi za večji in boljši katoliški dnevnik "Amer. Slovenec"!

Na drugi strani pa vlada med vsemi veliko zanimanje, katera naselbina bo tista srečna naselbina, ki bo odnesla v tej kampanji glavno zmago. Da, v katero naselbino bo romala krasna trofeja zmage? Katera naselbina bo tista, o kateri se bo lahko reklo, tu domuje največ katoliške zavednosti do katoliškega tiska? Na to vprašanje pa naj odgovore te dni naši vrli agitatorji in agitatorice. Agitirajte vsi na vso moč in razširite meje katoliškemu tisku med našim slovenskim narodom v Ameriki. Pokažite, vrli možje in žene, da znate čuvati drag zaklad: katoliški tisk, ki ga je vam ustanovil v tej tuji zemlji naš slavni slovenski misijonar veleč. g. msgr. Buš pred 43 leti, ko ga je prevzel na svoje rame kot težko breme od lajikov, ki so ga ustanovili pred 43 leti v Chicagi.

Stori vsak se te dni kar moreš, da bo zaključek kampanje časten za vse katoliške Slovence v Ameriki.

Mnogo sreče vsem agitatorjem (icam) te zadnje dni. Nobrajte pridno nove naročnike, kajti novi naročniki so tisti, ki vam bodo pomagali zmagati. Pogumne na delo okrog vaših prijateljev in sosedov in vaše delo bo kronano z uspehom in zmago. To iskreno želi vsem vrlim borcem za katoliški tisk vodstvo "Amer. Slovenca".

Naš ekspressni vlak, katerega bomo te dni prenovili in namazali z vsemi žavbami, da se bo rajši vrtil, bo na razpolago vsem za prevoz novih in starih naročnikov. Nalagajte jih pridno.

Kampanjski ekspresni vlak "Amer. Slovenca"

Te dni je pripeljal iz naslednjih naselbin sledeče poslovne:

Za Rt. Rev. Matija Bilbana, Gilbert, Minn., je pripeljal od Mr. Franka Učarja, Gilbert, Minn., 5 starih naročnin, kar da 150 glasov; od Mrs. A. Nemgar, Eveleth, Minn., 75 glasov; od Mrs. M. A. Hegler, McKinley, Minn., 50 glasov; od Mr. John Marolt, Ely, Minn., 40 glasov; od Mr. Fr. Jerich, Ely, Minn., 50 glasov; Mr. John Gnidica, Ely, Minn., 50 glasov; Mrs. F. Alich, Flint, Mich., 25 glasov; Mr. John Škulj, Ely, Minn., 50 glasov; od Mrs. K. Kochevar, Greaney, Minn., 1 novo in 2 starih naročnin, kar da 350 glasov; od Mr. Franka Laurich, Chisholm, Minn., 4 nove in 6 starih naročnin, kar da 1475 glasov. Skupaj to pot 2315 NADALJNIH GLASOV.

Mr. Joseph Drašler, North Chicago, Ill., je prejel od Mr. A. Koširja, Waukegan, Ill., 2 nove in 2 starih naročnin, kar da 575 glasov; sam poslal 1 novo in 7 starih naročnin, kar da 875 glasov. Skupaj to pot 1450 NADALJNIH GLASOV.

Rev. Paškal Esser, La Salle, Ill., je prejel od Mr. Antonia Štrukelj, La Salle, Ill., 2 nove in 4 starih naročnin, kar da 650 glasov; od Mr. Fr. Perše, Granville, Ill., 2 starih naročnin, kar da 62 glasov; od Mrs. J. Juričič, La Salle, Ill., 1 novo naročnin, kar da 500 glasov. Skupaj to pot 1212 NADALJNIH GLASOV.

Mr. Jože Fajfar, Chicago, Ill., ki že več tednov načeluje vsem drugim in e na vrhu liste ter, kakor kaže, bo tam tudi ostal, je prejel tedni od Mr. K. Germek, So. Chicago, Ill., 60 glasov; od Mrs. Rose Bokel, Pullman, Ill., 2 nove in 5 starih naročnin, kar da 810 glasov; Mr. Fajfar sam dobil 7 novih in 15 starih naročnin, kar da 2350 glasov; od Mr. Frank Jurjovec, Berwyn, Ill., 50 glasov; od Mrs. Agnes Sajovec, So. Chicago, Ill., 30 glasov. Skupaj to pot 3800 NADALJNIH GLASOV.

Mrs. Josephine Meglen, Pueblo, Colo., je prejela od Mrs. Therese Major, Longmont, Colo., 85 glasov; od Mr. John Germ, McKinley, Minn., 25 glasov; Mrs. Jos. Meglen sama je poslala 1 novo naročninu, kar da 50 glasov; od Mrs. Josephine Speck, St. Louis, Mo., 2 nove in 1 staro naročninu, kar da 1550 glasov; Mrs. Blatnik, Spring Valley, Ill., 1 novo naročninu, kar da 450 glasov; Mr. Fr. Strainer, Kent, Pa., 20 glasov; od Mrs. M. Težak, Crested Butte, Colo., 1 novo in 3 stare naročnine, kar da 650 glasov. Skupaj to pot 2830 NADALJNIH GLASOV.

Mrs. U. Ivšek, Rock Springs, Wyo., je poslala sama 3 stare naročnine, kar ji da 125 NADALJNIH GLASOV.

Mrs. Ivanka Mchar, Sheboygan, Wis., je prejela od Mr. John Udovicha, Sheboygan, Wis., 1 novo in 9 starih naročnin, kar da 625 glasov; sama je poslala 2 starci naročnini, kar da 100 glasov. Skupaj to pot 725 NADALJNIH GLASOV.

ŽENSKA OBTOŽENA ROPA

31 letna Mrs. Rose Greenberg, ki je bila arrestrirana skupno s svojim soprogom in dvema drugima moškima, kot osušljena, da je sodelovala pri nekem bančnem ropu v Penns Grove, N. J., kjer je bilo ugrabljen plena za \$130,000.

Rev. P. Odilo Hajnšek, Johnstown, Pa., je prejel te dni od Mr. John L. Bahorich, Pittsburgh, Pa., 4 stare naročnine, kar da 160 glasov; od Mr. Mathias Klučevšek, Johnstown, Pa., 1 novo in 1 staro naročninu, kar da 200 glasov; od Mr. J. J. Pešnell, Ely, Minn., 5 novih in 9 starih naročnin, kar da 2902 glasova; od Mr. Steve Jenko, Bulger, Pa., 25 glasov. Skupaj 3462 NADALJNIH GLASOV.

Mr. Frank Radež, Indianapolis, Ind., je sam poslal 2 starih naročnin, kar da 50 NADALJNIH GLASOV.

Rev. Victor Rogulj, Milwaukee, Wis., je prejel od Mrs. Lucije Gregorčič, Milwaukee, Wis., 3 nove in 9 starih naročnin, kar da 1925 glasov; od Mrs. Marije Smečič, Bessemer, Pa., 50 glasov. Skupaj to pot 1975 NADALJNIH GLASOV.

Rev. Milan Slaje, Cleveland, Ohio, je prejel od Mrs. Frank Gregorčič, Bridgeport, Ohio, 1 novo naročninu, kar da 500 glasov; od Mrs. Margaret Poznič, Cleveland, Ohio, 1 novo in 2 starih naročnin, kar da 300 glasov; od Mr. John Cimerman, Indianapolis, Ind., novi naročnik 250 glasov. Skupaj to pot 1050 NADALJNIH GLASOV.

Mr. Martin Težak, Joliet, Ill., je prejel od Mr. Marko Bluth, Joliet, Ill., 7 novih in 7 starih naročnin, kar da 2700 NADALJNIH GLASOV.

KANDIDATI ZAVZEMAJO NASLEDNJE POZICIJE:

Mr. Jože Fajfar, Chicago, Ill.	45,299	glasov
Rev. Victor Rogulj, Milwaukee, Wis.	41,350	"
Mrs. Josephine Meglen, Pueblo, Colo.	31,543	"
Mr. Martin Težak, Joliet, Ill.	29,224	"
Rev. Odilo Hajnšek, Johnstown, Pa.	28,536	"
Rev. Milan Slaje, Cleveland, Ohio	26,978	"
Rt. Rev. Matija Bilhan, Gilbert, Minn.	16,569	"
Mrs. Mary Kotze, Walkerville, Mont.	6,800	"
Mrs. U. Ivšek, Rock Springs, Wyo.	5,040	"
Mrs. Ivanka Mchar, Sheboygan, Wis.	4,365	"
Mr. Frank Radež, Indianapolis, Ind.	4,450	"
Mrs. Mary Malnarich, Cumberland, Wash.	3,127	"
Mrs. Joseph Drasler, North Chicago, Ill.	2,850	"
Rev. A. Murn, Willard, Wis.	4,262	"
	1,355	"

KDO BO NA VRHU PRI PRIHODNJEM ZAKLJUČNEM POROČILU?

RAZNOTEROSTI.

BELO PLEME EVROPE IZUMIRI

V "Kölnische Volkszeitung" je dr. Ernest Schwering priobčil članek s številkami, ki dokazujejo, kako Evropa izumira. Take le podatke je zbral iz Nemčije: V prvem četrletju l. 1933 je bilo med Nemci 12,200 otrok manj rojenih kakor v prvem četrletju l. 1932. L. 1932 pa je bilo 19,000 otrok manj ko leta 1931. Na 1000 prebivalcev je število rojstev znašalo l. 1931 17,2, l. 1932 16, l. 1933 pa le 15,2. Poleg tega pa je pričakovati, da se bo v bodoči umrljivost še povečala. Saj ima že danes belo pleme z 930 milijoni duš vsako leto absolutno manj rojstev kot pa mongolsko, ki šteje le 630 milijonov duš. Ce se to ne spremeni, bo v

polovici l. 1933 pa je prezrežek rojstev znašal le še 25,541 (1.6 na 1000 prebivalcev). Ce ostane vse letošnje leto tako, se bodo Nemci v teku tega leta pomnožili le še za 100,000, kar bo znašalo le 10 odstotkov naščetanja iz l. 1900. — Zalost

no pa je, da je tudi druge narode Evrope zagrabilta kuga. Celo severna Irska (ki je protestantska), Holandska, Poljsku, Litva in Ogrska nazadujejo, da Francije in Anglije ne omenjam. Dr. Schwering pravi: Zadnji čas je, da evropski narodi začno misliti na to, kako bi preprečili padanje rojstev. Saj ima že danes belo pleme z 930 milijoni duš vsako leto absolutno manj rojstev kot pa mongolsko, ki šteje le 630 milijonov duš. Ce se to ne spremeni, bo v

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Telefon: 377-J - 4080-W.

dobi enega človeškega rodu belo pleme prvo mesto med plemenimi vsega sveta moralno odstopiti rumenemu plemenu. Res bi bil čas, da bi vsi beli narodi začeli z združenimi močmi pobijati padanje rojstev, ki je njihov najsrdečnejši in najnevarnejši sovražnik.

ANEKDOTA

Velik parnik v southamptonski luki se je pripravljal na odhod. Potnik so stali ob njegovem ograji, ko so zagledali v daljavi kolesarja, ki se je z divjo brzino bližal parniku. Ali ga bo dosegel? Ali ga ne bo dosegel? Šanse so majhne, kajti mornarji so baš dvigali pristajalne mostove. Angleži bi bili premalo angleški, če bi v tem kritičnem trenutku ne sklenili na rovaš drvečega kolesarja sedem različnih stav. Vse je bilo v največji napetosti in nisi slikal drugega kakor vzklike: "Hitrej!" — "Izklicu!" — "Je že blizu?" — "Še hitrej!" — "Bravo!" V zadnji sekundi je prispljal kolesar do zadnjega mostička, skočil s kolesa, stekel na ladjo in zavpil: "Odchod!" Bil je kapitan ladje . . .

NEVARNI GOLOBI

Na Novi Gvineji je že dalj časa razsajala skrivnostna bolezni, ki se je v mnogih primerih končala s smrтjo, v primerih, ko so pacienti ozdravili, pa jim je ostavila vsakovrstne organske motnje, kakor oslabel vid, delni mrtvoud, izpadanje las itd. Angleški zdravnik si iskali vzrok bolezni in so ga končno našli v nekem golobu. Taki golob je imenoval mrtvaški golob.

Ta živi v močvirnatih ozemljih sred, visoke propasti in barva njegovih tel es je takšna, da ga le težko opaziš v tej okolici. Ptica skoraj ne roni več leteti in tako se lahko zgodi, da človeka, ki stopa mimo nje useka s trdim in zelo ostrim kljunom, človek, ki je ni opažil, pa meni, da ga je zbrodel lakšen trn. Kmalu po ugrizu so pojavili mrzlice in drugi znaki gori omenjene bolezni. Tega so krive, kakor kažejo raziskavniki, strupene izločine mrtvaškega goloba, ki ga hočejo sedaj iztrebiti.

RELIEFNI FILM JE IZUMIL

Iz Londona prihaja vest, da se je inženjerju Ayveu, ki je deset let delal v delavnici Bell Company v New Yorku, posrečilo iznajti reliefni film. S tem vprašanjem se je bavil nič manj kot 12 let. Osnova njegove iznajdbe je zakrivileno zrcalo, ki je razdeljeno s tankim: črtami v vrsto vertikalnih trakov. Slika se s pomočjo tega "čata prenaja na prozorno platno", ki je prav tako pokrito z vertikalnimi trakovimi. Tako nastaja iluzija, da gre za reliefno podobo. Inženjer Ayve je napravil več javnih poskusov, v katerih je povabil predstavnike angleškega časnikarstva. Vsi so priznali, da se je iznajdba popolnoma posrečila.

Izvedenci so prepričani, da bo ta iznajdba povzročila še večjo revolucijo v filmski industriji, kakor zvočni film sam.

Lep zasluzek vam nudi kampanja "Amer. Slovenec"!

Varujte vaše oči
Ako vas nadleguje glavobol; ako vam solijo oči in se hitro utrudijo; ako imate krvogled; tedaj je to znamenje, da morate dati vaše oči preiskati.

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

— Zdravnik za oči —

25 let skušnje v zdravstvu

za oči.

1801 SOUTH ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 0523

Uradne ure: Od 9. ure dopoldne do 8:30 večer.

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Konec Tržiških orgel

Sto let so pele orgle v tržiški cerkvi na Gorenjskem in zadnje so se oglasile v torki

